

NAPIREND ELŐTTI FELSZÓLALÁS A JUGOSZLÁVIAI FEGYVERELADÁSOK KAPCSÁN – 1991. FEBRUÁR 4.

KÖVÉR LÁSZLÓ, DR. (FIDESZ) Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A FIDESZ frakciója emlékezetem szerint még nem élt a napirend előtti hozzászólás lehetőségével, és ez esetben is előre is elnézést kérek a tisztelt Háztól, hogy ezt az általunk pozitívnak tekintett hagyományt megszegem. Azt gondolom ugyanakkor, hogy miután valamilyen formában mindenképpen hozzá kívántunk volna szólni a miniszterelnök úr által érintett ügy kapcsán, ezért ennek most van itt az ideje. Egyúttal abba a szerencsés helyzetbe is kerülök – illetve kerülünk –, hogy reflektálhatok röviden arra, amit ő a Jugoszláviában történő vagy történt fegyvereladások kapcsán mondott.

A FIDESZ frakciója nevében benyújtottam egy országgyűlési határozattervezetet, amely az ügy parlamenti kivizsgálását célozza, pontosabban egy parlamenti hatpárti ad hoc bizottság felállítását javasolja. Azt gondolom, hogy ez annyiban – jelentősen – különbözik attól, amit a miniszterelnök úr elmondott, hogy nem a Kormány kegyéből szerez információkat egy olyan ügy kapcsán, amely jelentősen érinti az ország nemzetközi megítélését, hanem az Országgyűlés saját szuverenitásából fakadóan kivizsgálja azt, hogy ebben az ügyben valójában mi történt, illetve mi történik.

Erre szerintem két okból van szükség. Az egyik az, hogyha visszaemlékeznek, tisztelt Képviselőtársaim, az eseményekre, legalábbis azokra az információkra, amelyeket a meglehetősen hézagosan tájékoztató magyar tömegkommunikációból elérhettek, emlékezhetnek arra, hogy körülbelül már egy hete folyt a belgrádi televízióban, illetve a CNN adásaiban az ügy tálalása, amikor a magyar tömegtájékoztatás az első információkat a közvélemény tudomására hozta. Arra is visszaemlékezhetnek továbbá, hogy a Kormány különböző tényezőinek nyilatkozatai meglehetősen ellentmondásban voltak nemcsak egymással, hanem a később kialakult kormányzati állásponttal is. Ennek folyamán jutottunk el a teljes tagadástól az ügy de facto beismeréséig, amire – hozzáteszem – nyilvánvalóan azért került sor, mert az érintett horvát fél beismerése a tagadást már teljes mértékben értelmetlenné tette.

A magyar Kormány továbbá láthatóan nem tartotta különösen fontosnak, hogy Önöket, tisztelt Képviselőtársaim, tájékoztassa ebben az ügyben – legalábbis nem siette el ezt a dolgot. Abban a pillanatban élt csupán ezzel a lehetőséggel, amelyben az a veszély fenyegette, hogy egy napirend előtti felszólalás vagy egy országgyűlési határozati javaslat kapcsán az ügy így is, úgy is a plénum elé kerül.

Mindebből levonva a következtetést, én azt gondolom, hogy a Kormány által a közleményében jelzett vizsgálat szükséges egyfelől, másfelől nem elégséges. Nem elégséges azért, mert a Parlament számára semmiképpen nem nyújthat megbízható információt, hiszen az érintett fél vizsgálja önmaga szerepét az ügyben. Másfelől nem nyújthat kielégítő információt azért sem, mert az a fajta magatartás a Kormány részéről, amit az előbbieken próbáltam ecsetelni, kétségessé teszi a Kormánynak az ügyben viselt vétlenségét, jóhiszeműségét és szavahihetőségét. És ennek, tisztelt Képviselőtársaim, nemcsak a tekintetben van jelentősége, hogy vajon nekünk jogunk van-e tudnunk mint képviselőknek, hogy ilyen súlyú ügyben mi folyik a hátunk mögött heteken vagy – ne adj' isten – hónapokon keresztül, hanem olyan szempontból is jelentősége van, hogy az ügy megnyugtató lezárását – kifelé történő lezárását – csak és kizárólag a parlamenti vizsgálat eredményezheti.

Ezért én azt javaslom, noha sajnálatos módon a FIDESZ frakciójának nem sikerült elérnie, hogy az országgyűlési határozat a sürgősség kérésével kerüljön a Parlament plénuma elé, mert egyetlen pártot, amelyet megkerestünk, nem sikerült rávenni arra, hogy aláírásával támogasson bennünket, amit a tisztelt kormánykoalíció részéről – ha másból nem, Antall József felszólalásából érthető módon – kell tudomásul vennünk, szemben a Szabad Demokraták Szövetségének magatartásával... *(Zaj. Közbeszólás.)* E sajnálatos körülmény folytán nem kerülhetett az Országgyűlés plénuma elé a sürgősség kérésével ez az országgyűlési határozati javaslat, mindazonáltal én arra kérem Önöket – lévén, hogy a határozattervezetben konkrét dátum a vizsgálatok megkezdésének és befejezésének időpontjára –, kezeljék ezt a határozattervezetet de facto a sürgősség feltételei mellett. *(Zaj.)*

Azt gondolom továbbá és végezetül, hogy ennek a vizsgálatnak a következő körülményekre kell kiterjedni.

Ad 1: Fel kell derítenie a vizsgálatnak az adott ügy konkrét tényállását, vagyis, hogy mi történt valójában az ügyben.

Ad 2: Fel kell derítenie, hogy az ügyben játszott magyar szerepvállalás megfelel-e a Magyar Köztársaság jogrendjének.

Ad 3: Megfelel-e ez a szerepvállalás a nemzetközi jogi normáknak, továbbá a nemzetközi kapcsolatokban vállalt és elvárt – általánosan elvárt – magatartási formáknak.

Ad 4: Ki kell terjednie a vizsgálatnak arra, hogy a Kormány bármely tagját, illetve apparátusának bármely tagját érinti-e személyes felelősség. Ezen túlmenően a feltárt tények értékelése és az ebből esetleg levonható konzekvenciák megtétele véleményem szerint már nem ennek a bizottságnak, hanem részben a Kormánynak, részben pedig az Országgyűlés plénumának lenne a feladata.

Kérem tisztelt képviselőtársaimat, mérlegeljék indítványunkat. *(Taps a bal oldal szélén.)*